

అభిమానం

శారద చురుక్కున చూసింది కాస్త్రీ మొహంలోకి. ఆ మాపుల తూపుల లోంచి, వేలకొలది ప్రశ్నల పరంపరలు కాస్త్రీ గుండెలు దూసికొని, భావాన్ని మెదిపుకెక్కించాయి దాంతో పాపం అమాయకుడయిన కాస్త్రీ దిగాలుపడిపోయాడు. తన మాటలో అభావం లేదన్న సంగతి విన్నవించుకుందా మనుకున్నాడు. కాని శారద తుణుకుండటి స్నిగ్ధ మనోహర హాస విలాసిని కాదు.. బాణం గుచ్చుకున్న లేడిలా.. కుములుతూ... వేటకానిని చూసే జనువువో... కాస్త్రీ నిరీక్షించే ఒక అపర క్షి. కాగుకాదు. పరాకృతి యంతటి ప్రశ్నయం ముంచుకురావటానికి అసలుసంగ తేమిలో తెలిసికునేముందు వారి యితిహాసం కొద్దిగా చవిచూడటం అవసరం.

కాస్త్రీ అయినా తెలివితక్కువవాడా... కాదు. కాదు... తాళిగారి పాండిత్య మంతా పేపర్లలో వెళ్ళిపోసి, విశ్వవిద్యాలయంలో సంస్కృతపట్టభద్రుడయినాడు. కొంచెం కవిత్వభోరణి అప్పించేమో యిక బుద్ధికి హాగు అంటూ లేకుండా పోయింది. యికపోతే శారదసంగతి.. భారతి, భాగవ తాలు, అమృతమృత అజనాయాక్షికింద తుణుకుగా వలెనేసి.. వయసుతోపాటు ఏకైకపుత్రికా సహజలక్షణమయిన మొండితనం మూర్ఖ వించిన మోహనాంగి అయినా కాస్త్రీతో మాత్రం ఎన్నడూ తగూటాడలేదు. కాస్త్రీని చూడగానే శారద మొహం పద్యంలా వికసిస్తుంది. పగలల్లా, అయిపిండంలాంటి కుమార సంభవాన్ని, కపికుమారులకి కురింత 'వేట ముడులతో' అప్పగించి యిల్లుచేరే కాస్త్రీకి, అనవరత దరహాస చంద్రికలలతో వెలుగొందు శారద వదనారవిందం చూడ గానే భావాలు గుర్రాలెక్కినట్టుండేది. వాటికి కళ్ళెండేవి కావని చెప్పకక్కలే దనుకుంటాను. యావిధంగా ముచ్చట కయినా కీచులాటెరుగని యీ దంపతుల మధ్య యీ తగవేమిటి?... నిద్రమంచం వదలగానే పనికట్టుకొని తనకి స్వాగత వచనాలు విన్నవించిన నల్ల పిల్లని రకరకాలుగా తిట్టుకొంది శారద మొహం కడుక్కుంటూ. ఎంతయినా జాతిగా ఉండాలనుకొందా నాడు, కేఫ్ డికౌవన్ గి స్నేహియ్యమించి దింపుటంలే, దొడ్లోంచి కాస్త్రీ...వీధి లోంచి పాలవాడు ఒక్కసారి నీలచారు.

మనస్సు కాస్త్రీవద్దకి పంపి, తను గ్లాసు తీసి కళ్ళి పాలు పోయించుకొంది. యీలోగా మొహం తునుచుకుంటూ కాస్త్రీ పొయ్యి ముందు కూర్చున్నాడు. 'మీరు మీ గదిలో కూవోండి... కాఫీ పట్టుకొస్తాను' అంది శారద సమాధానం చెప్పకుండా కాస్త్రీ లేచి వెళ్ళిపోయాడు. అయిదునిమిషాలనంతరం, శుభ్రమయిన వెండిగ్లాసునిండా వేడి కాఫీపోసి, వయ్యారంగా పట్టుకొని, కాస్త్రీ దగ్గరగా వచ్చింది శారద. అలా వచ్చే శారదని చూడగానే అతనిలోని కవికుమారుడు విజృంభించాడు. చేతిలోని పత్రిక బలమిడకి గిరవాటేసి, బిల్లునుంగళుడి పోజులో నిలబడి, మోహన రాగంలో... 'బలిరా! స్వర్గమునుండి యీ భువికి ప్రాప్తంబైన దివ్యాపూర్ లలనా ముగ్ధ

వంగల వేణుగోపాలచార్య

మనోహర ప్రణయ లీలా...' అంటూ చెక్కిలి నోక్కాడు 'తెల్ల వారిందీ' అంటూ శారద వెనక్కి వెళ్ళి పోయింది... మనసు ముందుకు లాగుతున్నా... వెళ్ళేదన్న విషయం తెలిసినా... దక్షిణ నాయకునిలా భయం తోపించాడు కాస్త్రీ. ఇద్దరూ కలిసి విలాసంగా నవ్వారు. మలైల జల్లులు కురిసినట్లు... విరిజాజాలు విరిసినట్లు... కలువలు వికసించినట్లు... సిరి కెంపులు మెరిసినట్లు. శారదచేతిలో కాఫీగ్లాసు అల్లాగే ఉంది. 'యిదిగో... విన్నారూ' అంది శారద. 'అ... అన్నాడు కాస్త్రీ 'ఏమిటి!' అంది శారద యంత మొహం చేసికొని. 'యిప్పుడు చెప్పావు గా' 'ఉహూ.. మీరే చెప్పకొవాలి' అంది శారద. మొహంలో ఒక నవ్వుకొంతి వెలి గింది. వింతమాపులు తొంగిచూచాయి. 'బహుశా... కొంతగారు నిన్న ఒకపట్టు వీరకొని ఉంటారు' అన్నాడు కొంచెం సేపు ఆలోచించి. 'యిక బట్టుతప్ప నాకు వేరే ఆలోచనే లేదనా' అంది శారద. 'మరయితే... రాధ మెడలో కాసులపేరు చూచు చక్కగా ఉండి ఉండాలి మరి'

అన్నాడు శ్రీరాములవారి ఘటోత్కచీ మాస్తూ. 'నగలుతప్ప నాకు బతుకే లేదా' అంది శారద గొంతులో కొంచెం మార్పుంది 'అయితే విన.. యీలో రిలీజయే కొత్తనిమా లేవీ లేవన్నాడు, గలిచానన్న ధీమాగా... కాని శారద మొహం మాసి అగి పోయాడు కాస్త్రీ 'పోనీ... నువ్వు చెప్పరాదు' అన్నాడు నవ్వుతూ 'అంతేలేండి.. అయితే బట్టలూ, లేక పోతే నగలూ కాదంటే సినిమాలు.. యంత కంటే మా బతుకులేనో చుకుంటాయి' యంతకంటే యింకా ఏంనోచుకోవాలో కాస్త్రీకి యింకా తోచలేదు పాపం!... సంస్కృతంలో తను చదువుకొన్న అన్ని శృంగార కావ్యా లూ మనసం చేస్తున్నాడు సుమండీ. ఉహూ అయినా తల్లి లేదా కోరిక ఎందుకయినా మంచినని చదువుకున్న 'కథలన్నీ' సింహావలోకనం చేసినా సమాధానం దొరకలేదు చలం గారి స్త్రీ'లోకాన్నంతా తిరగేసినా... శారద లాంటి విలాసవతి ఏం కోరుకుంటుందో దొరకలేదు. శారద దృష్టిలో కాస్త్రీ కొయ్యబొమ్మలా నిలబడటం కనపడింది కాని అతని మనసులో జరిగే యీ సాహిత్య మథనం తెలియలేదు మగవాళ్ళెంతవాళ్ళు!... ఆడ వాళ్ళకి కావలసింది అయితే బట్టలూ.. లేదంటే నగలూ... కాదంటే సినిమాలూనా... అంతకుమించి ఏం కావాలో తోచలే దట. మగజాతివూడ ఆడవాళ్ళు రాసిన సాహిత్యాన్ని కసిగా మనసం చేస్తోంది శారద 'అయితే యంతకీ మీకు తోచలేదన్న మాట' అంది శారద ఇక నిశ్చయంగా. 'శారదా.. చెప్ప... నిజంగా నాకు జ్ఞాపకం రావటంలేదు' అన్నాడు కాస్త్రీ బ్రతిమాలుతూ. 'ఏమీ లేదు... యివారే నా పుట్టిన రోజు' అంది శారద 'అల్లాగా...' అన్నాడు కాస్త్రీ అయ్యో అమాయకు గా... ఎంత పనిచేకా వయ్యి... ఆమాట... కాగు కాగు. ఆ మహా వరమానం వినగానే.. వంది ఎక రాలు కల్పినంత చూడావిడో.. ఆగు బంగారు పాతరలు దొరికిన ఆందోళనో. ప్రమాదమే వచ్చినంత ఆనందమో చివ రకీ ముషి అయిదు రూపాయిలు యింకీ మెంటు కల్పిన ఆనందమో... అబ్బినట్లుగా, మొహం చూలంత చేసికొని.. కళ్ళు రెండు తేలవచి, అంతటి మహద్భాగ్యం.. మహా దవకాళం కల్పించినందుకు, కల్పించుకు నూ ఆవిడని ఎంతయినా అభినందిస్తూ.. తాను భార్య జన్మదినోత్సవ సందర్భం పురస్కా

బదుకువిలువ

కొంపం వాలుగన్నూ సూర్యుడికొ
 తేజస్సును విడనాడకుండా,
 భూమినంతనూ ఎండచే మంజేటట్టు చేస్తూనే
 యున్నాడు. వేడిగాడ్చు వీస్తూ, అప్పు
 టప్పట, చెమటెక్కిన శరీరాలను ఆర
 జెగుతూ, మలయా నిలమా అన్నట్లు అని
 పిస్తూవుంది. కళ్ళకు కాంతి తీవ్రంగా
 వున్నా, మళ్ళీమళ్ళీ వీచే గాలికి వినోద
 వంతంగా కనబడసాగింది.

నడిచేరోడ్డు తారోడ్డు. ఉత్తి పాదా
 నికి భగ్గుమంటుంది. కాని తైరుగల బళ్ళు
 'టంచనో'గా పోగలవు ఆ బళ్ళల్లో జనం
 కూడా అంత 'టంచనో'గాను కూచోగలరు.
 వాం తెడ్డుబండి గిత్తుకు నాదాలు వేడె
 క్కినా, గిల్లల మూలంగా చురుమనరు
 కాబోను, ఒక బండి ఆలాంటిది పోతూ
 వుంది. మరో మూట లబ్బి ఆగిఆగి, బరువు
 బుజంమార, నడుస్తూవున్నాడు, ఆ చెట్టు
 నీడ ఆ చెట్టునీడ అంచీలుగా జేసుకుంటూ.

కడచని రెండుమూడు మైళ్ళు ఆరోడ్డున

రించుకుని ఆవిడకి కొనబోయే వస్తువాహన
 సాముగినంతా ఓ దండకం చదివి వినిపించి,
 అ త్రవారింటికి సుభాకాంతులు పంపి, బావ
 మ రు దు ల నో ళు తీపి చేయించి...ఎంత
 చెయ్యాలి. ఏంకథా... జీవిత ప్రణయిని,
 వయ్యారంగా వచ్చి, పెండ్లిగానులో కాఫీ,
 యివ్వబోతూ... నువ్వు ఊహించుకోలేక
 పోయినా...తనే కొండదిగివచ్చి, 'యివాళ
 నా పుట్టిన రోజు' అంటే విని...విదో...
 యీగ వాలినట్టుగా.. 'అలాగా' అంటావు
 టయ్యో... అర్థమేదా... యిపుడయినా
 మించింది లేదు... మేలుకొని మహదానంద
 పడవయ్యో... ఉమా... కాస్త్రీ కరులు
 తేగా.. కారడమొహంలోని కోపాన్ని,
 చంద్రబింబంలోని మనక తోనూ, వివీ
 లాకాశంలోని కారు మేఘాలతోనూ...
 ఎగిరే ముంగురుల్ని తుమ్మెద రెక్కలతోనూ
 ...ఎగిరే పమిటను దేవకన్య చెరగుతోనూ
 ...అసలు వ్యక్తిని కోపంతో నిలబడిన శకుం
 తలతోనూ...చివరకి, చేతిలో గ్లాసుతో
 సహా, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళేకారదని
 మత్రిగజేంద్రగామినితోనూ...చిత్రిస్తూ...
 ఊహిస్తూ...అసలతను యీ లోకంలోనే
 ఉంటేగా...తప్పెవరో నాకుమాత్రం ఏం
 తెలునూ...యిదండీ జరిగినసంగతి! ★

నడిస్తే, ప్రక్కనో కంపెనీ! గిరువ తిరిగి
 "గాలిచక్రం", ధగధగ మెఱసే ఎలెక్ట్రిక్
 స్తంభం, అతి శ్రద్ధగా అంటమోపిన ఆవురు
 గడ్డికప్పలు! ఆ ఆవరణలోగల కంజా
 యింపులు అన్నీ అందు పనిచేసేవళ్ళకు
 అనుకూలంగా అమర్చబడి వున్నాయి
 "కాంటీన్" నుండి "కిండర్ గార్డెన్"
 వఱకు మొదళ్ళు లోపలనుండి కనబడక
 పోయినా, పూలతిగల చివళ్ళు పై కెగ్రాజి
 ఎజ్జపూవులతోనో, పసుపుపచ్చని పూవుల
 తోనో విరాజిల్లుతూ వెలువడి వికసించి
 వుండేవి. ఎండనా ఏ చెట్లూ ఇసురోసి,
 అంతో ఇంతో ఇంపు గొల్చుతూనేవుంది,
 పెరిగి పేదరిక మెడసినదానికిమల్లే, ఆ చుట్టు
 పట్ల కంతకూ వెరగుకూరుస్తూ.

ఒకదాన్ని మించి ఒకటి చిత్రంగా కని
 పించునవున్నాయి ఆ కంపెనీ దైనిక కార్య
 కలాపంలో. వాని నన్నింటినీ చూడదాని
 కప్పడప్పడు ప్రేక్షకులు వస్తూవుంటారు.
 ఆ ప్రేక్షకుల్లో ఆడవాళ్ళు మగవాళ్ళు
 కూడా వుంటారుగాని, చూడవచ్చేవారు
 ముందుగా "కొనుగోలు ఉద్యోగస్థు"న కొక
 అనుజ్ఞాపత్ర మిమ్మని లేఖ వ్రాయాలి. ఆ
 అనుజ్ఞాపత్రమువచ్చినపిమ్మట ఆఆవరణలోకి
 ప్రవేశించి అందులోగల పరిశ్రమ ఫక్కి
 లన్నీ చూడవచ్చును. చాలా బందోబస్తుగా
 వుంటాయి అందలి 'రూల్సు' 'రిగ్యులే
 షన్సు'. ఎప్పుడైనా ఎవరైనా మాచేరో
 లేదో "స్ట్రాంగ్ రూమ్" అని ఒకటివుంది.
 "గోడైజ్" "మేకోది దాని గోడకు
 అమర్చి ఒక పెద్ద 'దర్చి' గంటలాంటి గంట
 వుంది. తలుపుకు ఇనుప కటకటాలు 'డబుల్
 లాక్' అని అన్నీ అమార! మఱిన్నీ ఓ
 ప్రక్కను మఱో గోడను అతి విద్వారపు
 చిన్నలు, "బంగాళా" అని ఓ పక్క
 మంచం బొమ్మ, "ఆఫీస్" అని ఓ టేబిల్
 బొమ్మ, "గారేజి" అని ఓ 'కార్' బొమ్మ-
 "ఎ" దాకా హెచ్చుతగ్గుల సమేనాలు,
 మఱిన్నీ మంచినీళ్ళు నీనా, వలసిన కుర్చీలు,
 'ట్రే'లు, బోర్డు లు డిస్కు లు

అన్నీ అతి సుభ్రంగా సునా
 యాసమిచ్చేవిగా కానవస్తాయి రెండు
 చక్రాల 'ట్రాలో'లమీద పెద్దపెద్ద 'షేక్
 బీలు లాగబడి క్రమక్రమంగా లారీల కెత్త
 బడుతూవున్నాయి. ఆచక్రాలు "షెడ్డు"లో
 గచ్చుమీద పోతూంటే డబబబబా చప్పు
 డవుతూవున్నా కానటే మనుష్యులనిక్కెళ్ళిం!

అదంతా అలవాటుతో కూడుకొన్న
 పనిగా అగపిస్తుంది పనిఅంతా కాల పరి
 మితికిలాంగి, లాభ దాయకంగా వుండడ
 మనేది అక్కడైతే చూడగలము. ఆవరణలో
 మళ్ళీ పాగవచ్చే యంత్రాలు లేవు బరువు
 అనిపించే 'గర్జర్లు' లేవు, గొడ్డుళ్ళు లేవు.

ఒక షెడ్డులో ఒక గోడవద్ద ఒక మేనా
 బల్లమీద ఒక 'ట్రే' వుంది. ఆ 'ట్రే' ఎదుట
 నిలబడి ఒక నీరబాషీ "గ్రేడింగు" కాబోలు
 నడుపుతూవుంది. చేసేపని కానరావడానికి
 ఆతట్టుకు చేతులు ముఖంపెట్టుకు పనిచేస్తూ
 వుంది. ఈతట్టుకు కనిపించేవల్లా, సిగలో
 పువ్వులు, చెంగుచాటిలు, వీర తెలుపు,
 వొయ్యారం, వొడుగునూ.

కంపెనీ చూడదానికొచ్చిన ఓమ త్రకాశిని,
 కట్టడపు కాసుల పేరు ఘుళ్ళుమనేలా తన
 తేనె గాజులచేతులతోటి సవరించుకుంటూ
 ఆ కార్మిక్కయవతిని వెనకనుంచేపోల్చి "ఇలా
 మాడు! ఒసేవ!" అంది అనేసరికి అది
 ముఖం ఇటు తిప్పుతూ శంఖాలతావళం
 సవరించుకుంటూ, "ఎందుకుండీ!" అని
 "తంవరా!" అనిపోల్చి, "ఏం ఇలా వచ్చేయి?"
 అని అడిగింది, పనిలో తిరుగ నిమగ్న అయి.
 "నీవిక్కడున్నావుటే! నీవు మా యింట్లో
 అంటు వోమీదానవుకాదుటే మొన్న
 మొన్నటిదాకా? ఎక్కడకో పోయా వను
 కున్నాను! ఈ పాగాకు కంపెనీలో పని
 కుద్దిరావా?" అని అడిగింది, ఆపయనుంచి
 వచ్చినయిల్లాలూ. కార్మిక్కాంగన "అంతా
 నువ్వోనిమమండి చెప్పాను. తనురియింట్లో
 అంటు వోమినన్నాళ్ళు తమరు నే తోమిన
 అంటే చూశారుకాని నా మొహం చూచి
 నారేకాదు. ఇప్పుడు చూడ బుద్ధయిందా?"
 అని అడిగింది.

అంతలో అయిదు అయిన ఘంట
 సాయంత్రం కొట్టారు కార్మిక్కులు ప్రేక్ష
 కులు అంతాకూడా ఆవరణ ఖాళీచేయాలి!
 "నేను కారులో వచ్చాను. నీవున్న నా
 (54-వ పేజీ చూడండి)